



สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)  
Community Organizations Development Institute (Public Organization)

๕๑๒ ถนนนวมินทร์ แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๔๐ โทร ๐๒-๓๓๘-๘๓๐๐-๒๐ โทรสาร ๐๒-๓๓๘-๘๓๔๒

ข้อบังคับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

ฉบับที่ ๒๕

ว่าด้วย ประมวลจริยธรรมคณะกรรมการ ผู้อำนวยการ และผู้ปฏิบัติงาน  
ของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗๕ กำหนดให้มาตรฐานทางจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นไปตามประมวลจริยธรรมที่กำหนดขึ้นสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ละประเภท และการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่กำหนด ให้ถือว่าเป็นการกระทำผิดวินัย ซึ่งจะต้องมีกลไกและระบบในการดำเนินงานเพื่อให้การบังคับใช้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งกำหนดขั้นตอนการลงโทษตามความร้ายแรงแห่งการกระทำ

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) (พอช.) ได้พิจารณาโดยถี่ถ้วนแล้ว เห็นว่าในการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจที่ พอช. ได้รับมอบหมายนั้น ผู้ปฏิบัติงานของ พอช. ต้องมีคุณธรรมและศีลธรรม ซึ่งเป็นการกระทำความผิดปฏิบัติ และข้อห้ามอันพึงเว้น เพื่อประกอบเป็นจริยธรรมอันเป็นความประพฤติที่พึงงาม สัมกับความเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

จริยธรรมผู้ปฏิบัติงานของ พอช. จึงถูกกำหนดขึ้นเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานของ พอช. มีจิตสำนึกใน ด้านจริยธรรมในหน้าที่ รักษาเกียรติและศักดิ์ศรีผู้ปฏิบัติงานของ พอช. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีงาม สัมกับ ความเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติงานเพื่อประเทศชาติและรับใช้ประชาชน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ (๔) (ก) แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ และมติคณะกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนในการประชุมครั้งที่ ๑๖/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๒ คณะกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนจึงออกข้อบังคับกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมขึ้นเป็นประมวลจริยธรรม คณะกรรมการ ผู้อำนวยการ และผู้ปฏิบัติงาน ของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ไว้ ดังต่อไปนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๑. ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ฉบับที่ ๒๕ ว่าด้วย ประมวลจริยธรรมคณะกรรมการ ผู้อำนวยการ และผู้ปฏิบัติงาน ของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)”

ข้อ ๒. ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๒ เป็นต้นไป

ข้อ ๓. ในข้อบังคับนี้

“สถาบัน” หมายความว่า สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน

“ประมวลจริยธรรม” หมายความว่า ข้อบังคับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ฉบับที่ ๒๕ ว่าด้วย ประมวลจริยธรรมคณะกรรมการ ผู้อำนวยการ และผู้ปฏิบัติงาน ของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) และหลักเกณฑ์อื่นๆ ที่กำหนดขึ้นเพื่อเป็นมาตรฐานทางจริยธรรม

“ผู้ปฏิบัติงาน” หมายความว่า ผู้ปฏิบัติงานของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ตามที่กำหนดในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๓

## หมวด ๒

### มาตรฐานจริยธรรม

#### ส่วนที่ ๑

#### มาตรฐานจริยธรรมอันเป็นค่านิยมหลัก

ข้อ ๔. คณะกรรมการ ผู้อำนวยการ และผู้ปฏิบัติงานต้องปฏิบัติหน้าที่โดยยึดมั่นในมาตรฐานจริยธรรมอันเป็นค่านิยมหลัก ๑๐ ประการ ดังนี้

(๑) ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๒) ยึดมั่นในคุณธรรม ศีลธรรม และจริยธรรม

(๓) มีจิตสำนึกที่ดี ซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละ และมีความรับผิดชอบ

(๔) ยึดถือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตนหรือกลุ่ม และไม่มี

ผลประโยชน์ทับซ้อน

(๕) ยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และถูกต้องกฎหมาย

(๖) ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง ทันการณ์ และไม่บิดเบือน

ข้อเท็จจริง ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

(๗) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐาน มีคุณภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้

(๘) ให้บริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัย และไม่เลือกปฏิบัติ

(๙) เป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงตน รักษาชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของสถาบันโดยรวม

(๑๐) ยึดมั่นในหลักมาตรฐานจริยธรรม

## ส่วนที่ ๒

## มาตรฐานจริยธรรมของคณะกรรมการ

- ข้อ ๕. คณะกรรมการต้องเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในด้านการงานและส่วนตัว ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับสถาบัน
- ข้อ ๖. คณะกรรมการต้องไม่ประพฤติตนอันอาจก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อเกียรติภูมิ ภาพลักษณ์ของตนเอง และสถาบัน
- ข้อ ๗. คณะกรรมการต้องเป็นผู้นำในเรื่องจริยธรรม เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติงาน โดยยึดหลักธรรมาภิบาล และไม่แสวงหาผลประโยชน์อันมิชอบจากการบริหารงานไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม
- ข้อ ๘. คณะกรรมการต้องบริหารงานอย่างเต็มความสามารถด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ไม่ฝักใฝ่การเมือง มีความเป็นอิสระทั้งการตัดสินใจและการกระทำ และวางตนเป็นกลางอย่างเคร่งครัด
- ข้อ ๙. คณะกรรมการจะจัดแบ่งบทบาทหน้าที่ระหว่างคณะกรรมการและผู้บริหารออกจกกันอย่างชัดเจน เพื่อให้คณะกรรมการสามารถควบคุมการดำเนินงานของผู้บริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล
- ข้อ ๑๐. คณะกรรมการต้องบริหารงานด้วยความโปร่งใส ยุติธรรม ทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์กรชุมชน ภาคที่เกี่ยวข้อและผู้ปฏิบัติงาน โดยรับผิดชอบต่อการตัดสินใจและการกระทำของตนเอง ตลอดจนสามารถชี้แจงหรืออธิบายได้ รวมทั้งต้องไม่เป็นผู้ขอรับการสนับสนุน โครงการหรือการสนับสนุนที่คล้ายคลึงกันจากสถาบัน

## ส่วนที่ ๓

## มาตรฐานจริยธรรมของผู้อำนวยการและผู้ปฏิบัติงาน

- ข้อ ๑๑. ผู้อำนวยการและผู้ปฏิบัติงานต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถด้วยความเสียสละ ทุ่เมศคิปัญญา ความรู้ความสามารถ ให้บรรลุผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพตามภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย โดยคำนึงถึงการคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากร
- ข้อ ๑๒. ผู้อำนวยการและผู้ปฏิบัติงานต้องมุ่งส่งเสริม ช่วยเหลือ และสนับสนุนการพัฒนาขององค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน โดยยึดหลักการพัฒนาแบบองค์รวมหรือบูรณาการ
- ข้อ ๑๓. ผู้อำนวยการและผู้ปฏิบัติงานต้องไม่ประพฤติตนอันอาจก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อเกียรติภูมิ ภาพลักษณ์ของตนเองและสถาบัน
- ข้อ ๑๔. ผู้อำนวยการและผู้ปฏิบัติงานต้องรักษา และเสริมสร้างความสามัคคีระหว่างผู้ร่วมงาน ตลอดจนให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันในทางที่ชอบ

ข้อ ๑๕. ผู้อำนวยการและผู้ปฏิบัติงานต้องไม่ใช่สถานะหรือตำแหน่งหน้าที่ไปแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้สำหรับตนเองหรือผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็ประโยชน์ในทางทรัพย์สินหรือไม่ก็ตาม และไม่ว่าจะรับมาจากบุคคลใด เพื่อประโยชน์ต่างๆ อันอาจเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ เว้นแต่เป็นการให้โดยธรรมจรรยาหรือการให้ตามประเพณี

ข้อ ๑๖. ผู้อำนวยการและผู้ปฏิบัติงานต้องให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน โดยมีธรรมาศัยที่ดี ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคลผู้มาติดต่อ โดยไม่เป็นธรรม เว้นแต่จะดำเนินการตามมาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้ เช่นเดียวกับบุคคลอื่นหรือเป็นการเลือกปฏิบัติที่มีเหตุผล เป็นธรรม และเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป

ข้อ ๑๗. ผู้อำนวยการและผู้ปฏิบัติงานต้องประพฤติตนเหมาะสมกับการเป็นผู้ปฏิบัติงาน ทั้งด้านกิริยามารยาท การวางตนและการแต่งกาย เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ตนเองและองค์กร

### หมวด ๓

#### การบังคับใช้ข้อบังคับ

ข้อ ๑๘. การฝ่าฝืนจริยธรรมตามความในข้อบังคับนี้ ให้ถือว่าเป็นความผิดวินัย

ข้อ ๑๙. กรณีมีการร้องเรียนหรือปรากฏเหตุว่ามีผู้ปฏิบัติงานประพฤติปฏิบัติฝ่าฝืนข้อบังคับ ให้ผู้อำนวยการเป็นผู้รับผิดชอบพิจารณาดำเนินการ

กรณีมีการร้องเรียนหรือปรากฏเหตุว่าผู้อำนวยการประพฤติปฏิบัติฝ่าฝืนข้อบังคับ ให้คณะกรรมการเป็นผู้รับผิดชอบพิจารณาดำเนินการ

กรณีมีการร้องเรียนหรือปรากฏเหตุว่าคณะกรรมการคนใดคนหนึ่งประพฤติปฏิบัติฝ่าฝืนข้อบังคับ ให้คณะกรรมการที่เหลืออยู่เป็นผู้รับผิดชอบพิจารณาดำเนินการ

ข้อ ๒๐. การดำเนินการตามข้อ ๑๙ ให้ผู้รับผิดชอบพิจารณาดำเนินการ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง จำนวนไม่น้อยกว่าสามคนแต่ไม่เกินห้าคน เป็นผู้ดำเนินการสอบสวนทางจริยธรรม

ข้อ ๒๑. หากดำเนินการสอบสวนตามข้อ ๒๐ แล้วไม่ปรากฏว่ามีการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม ให้ผู้รับผิดชอบพิจารณาดำเนินการตามข้อ ๑๙ ตั้งยุติเรื่อง แต่หากปรากฏข้อเท็จจริงมีการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม ให้ผู้รับผิดชอบพิจารณาดำเนินการตามข้อ ๑๙ สั่งลงโทษผู้ฝ่าฝืนตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๒๒. การดำเนินการทางจริยธรรมตามข้อ ๑๙ ข้อ ๒๐ และข้อ ๒๑ ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการสอบสวนตามระเบียบสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ว่าด้วยการสอบสวนและพิจารณาโทษผู้กระทำผิดวินัยผู้ปฏิบัติงาน มาบังคับใช้โดยอนุโลม

ข้อ ๒๓. การสั่งการของผู้รับผิดชอบดำเนินการตามข้อ ๒๑ ให้ถือเป็นที่สุด เว้นแต่จะปรากฏข้อเท็จจริงในภายหลังที่อาจทำให้ผลการสั่งนั้นเปลี่ยนแปลงไป

#### หมวด ๔

#### ขั้นตอนการลงโทษ

ข้อ ๒๔. เมื่อมีการดำเนินการสอบสวนทางจริยธรรมและมีการสั่งการลงโทษตามข้อ ๒๑ แล้วให้สถาบันดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งดังกล่าวโดยไม่ชักช้า

ข้อ ๒๕. การประพฤติปฏิบัติฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมตามข้อบังคับนี้ จะถือว่าเป็นการฝ่าฝืนจริยธรรมร้ายแรงหรือไม่ ให้พิจารณาจากพฤติกรรมการฝ่าฝืน ความจงใจหรือเจตนา มูลเหตุจูงใจ ความสำคัญและระดับตำแหน่งตลอดจนหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ฝ่าฝืน อายุ ประวัติและความประพฤติในอดีต สภาพแวดล้อมแห่งกรณี ผลร้ายอันเกิดจากการฝ่าฝืน และเหตุอื่นอันควรนำมาประกอบการพิจารณา

ข้อ ๒๖. กรณีเกิดปัญหาในการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ ให้คณะกรรมการเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๒

พลเอก

  
(สุรินทร์ พิกุลทอง)

ประธานกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน